

# Key (pre)distribution schemes & DES

Κρυπτογραφία και Πολυπλοκότητα (ΣΕΜΦΕ, ΜΠΛΑ)  
Υπολογιστική Θεωρία Αριθμών και Κρυπτογραφία (ΣΗΜΜΥ)

Σημειώσεις Παρασκευής, 18 Ιανουαρίου 2013 (v2)

Μια έμπιστη αρχή  $T$  θέλει να μοιράσει πληροφορίες σε  $n$  παίκτες, ώστε κάθε ζεύγος  $(P_i, P_j)$  να έχει ή να μπορεί να υπολογίσει ένα μοναδικό κοινό κλειδί  $K_{ij}$  (πχ, για χρήση σε συμμετρική κρυπτογράφηση). Χωρίς μια έμπιστη αρχή, θα έπρεπε να σταλούν συνολικά  $n(n-1)$  μηνύματα.

## 1 Bloom's key predistribution scheme

Με το σχήμα αυτό

- Επιτυγχάνεται μείωση του πλήθους των μηνυμάτων από την  $T$  στους  $P_i$  με εγγύηση  $k$ -ασφάλειας (λιγότεροι από  $k$  παίκτες δεν μπορούν να “σπάσουν” το σύστημα).
- Η διαδικασία απαιτεί αποστολή  $n \cdot k$  μηνυμάτων συνολικά.

### Περιγραφή του σχήματος

---

Setup του συστήματος

---

- Η αρχή  $T$  επιλέγει μυστικό συμμετρικό πίνακα  $D_{k \times k}$ , με στοιχεία τυχαία επιλεγμένα από το  $\mathbb{Z}_p$ ,  $p$  πρώτος.
- Δημιουργούνται (βλ. παρακάτω) και δημοσιεύονται τα δημόσια κλειδιά όλων των παικτών. Είναι διανύσματα  $k$  θέσεων,  $I_1, I_2, \dots, I_n \in \mathbb{Z}_p^k$ .
- Υπολογίζεται και στέλνεται σε κάθε παίκτη  $i$  το ιδιωτικό του κλειδί,  $s_i = D \cdot I_i$ .

---

Υπολογισμός των κοινών κλειδιών

---

- Κάθε παίκτης υπολογίζει τα συμμετρικά κλειδιά που θα έχει με τους υπόλοιπους παίκτες ως εξής:

$$K_{ij} = s_i^\top \cdot I_j$$

(και αντίστοιχα ο παίκτης  $j$  υπολογίζει το κλειδί  $j_i$ )

Πράγματι  $K_{ij} = (D \cdot I_i)^\top I_j$  και αφού το  $K_{ij}$  είναι  $1 \times 1$  πίνακας, έχουμε  $K_{ij} = K_{ij}^\top \Rightarrow K_{ij} = I_j^\top D \cdot I_i = (I_j \cdot D)^\top I_i = (D \cdot I_j) I_i = K_{ji}$ .

Για κάθε παίκτη  $i \in \{1, \dots, n\}$ ,

$$I_i = (D_{k \times k} \cdot G_{k \times k})e_i$$

$e_i$  είναι το διάνυσμα που έχει παντού 0 εκτός από την  $i$ -οστή θέση όπου είναι 1. Δηλαδή, σε κάθε παίκτη  $i$ , το δημοσίο κλειδί του είναι η στήλη  $i$  του πίνακα  $D \cdot G$ . Ο  $G$  είναι ένας  $(k, n)$  MDS (Maximum Distance Separator) linear code generator. Δηλαδή, για κάθε λέξη  $m = (m_1, \dots, m_k)$  με  $m_i \in \mathbb{Z}_p$ , το  $m \cdot G$  δίνει την αντίστοιχη κωδική λέξη του  $m$ . Επιπλέον, ο κώδικας που παράγει ο πίνακας  $G$  έχει απόσταση Hamming  $d = n - k + 1$ , που είναι η μέγιστη απόσταση που μπορεί να έχει ένας γραμμικός  $[n, k, d]$  κώδικας.

### Ασφάλεια του σχήματος

Για τον πίνακα  $G$  ισχύει  $\text{rank}(G) = k$ . Με την δημοσιοποίηση του ιδιωτικού κλειδιού  $s_i$  του παίκτη  $i$ , γνωστοποιούνται  $k$  ισοτιμίες για τον υπολογισμό του πίνακα  $D$ . Το πλήθος των αγνώστων όμως είναι  $k^2$ . Επομένως, για το “σπάσιμο” του συστήματος απαιτείται συνεργασία  $k$  παικτών.

## 2 $(t, w)$ threshold scheme

Σκοπός είναι να μοιραστεί από μια έμπιστη αρχή  $T$  ένα μυστικό σε  $w$  παίκτες, μ’ έναν τρόπο τέτοιο που λιγότεροι από  $t$  παίκτες δεν θα μπορούν να ανακαλύψουν το μυστικό. Ένα απλό και διαδεδομένο σχήμα είναι αυτό του Shamir.

### Shamir’s key distribution scheme

1. Η αρχή  $T$  επιλέγει τυχαία συντελεστές  $a_i \in_R \mathbb{Z}_p^*$ , με  $p$  πρώτο, για  $i \in \{1, \dots, t-1\}$  και επιλέγει επίσης  $a_0 = k$  (μυστική πληροφορία). Έτσι δημιουργεί το πολυώνυμο

$$a(x) = \sum_{i=0}^{t-1} a_i x^i = k + \sum_{i=1}^{t-1} a_i x^i$$

2. Για κάθε παίκτη  $j$ , η αρχή επιλέγει  $x_j \in \mathbb{Z}_p^*$ , με  $x_i \neq x_j$  για  $i \neq j$ , και του στέλνει το  $y_j = a(x_j)$ .

Μοιράζεται δηλαδή σε κάθε παίκτη ένα μέρος του συνόλου τιμών του πολυωνύμου πάνω στο  $\mathbb{Z}_p$ , εκτός από την τιμή  $y_0$ .

### Ασφάλεια του σχήματος Shamir

Με παρεμβολή Lagrange έχουμε

$$a(x) = \sum_{i=1}^{t-1} y_i \left( \prod_{\substack{1 \leq j \leq i \\ i \neq j}} \frac{x - x_j}{x_i - x_j} \right)$$

Επομένως,

$$k = a(0) = \sum_{i=1}^{t-1} y_i \left( \prod_{\substack{1 \leq j \leq i \\ i \neq j}} \frac{x_j}{x_j - x_i} \right)$$

Το πρόβλημα μπορεί να εκφραστεί ως ένα σύστημα ισοτιμιών, όπως παρακάτω:

$$\begin{bmatrix} 1 & x_1 & x_1^2 & \cdots & x_1^{t-1} \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 1 & x_{t-1} & x_{t-1}^2 & \cdots & x_{t-1}^{t-1} \\ 1 & 0 & 0 & \cdots & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} k \\ \vdots \\ 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} y_1 \\ \vdots \\ y_{t-1} \\ y_0 \end{bmatrix}$$

Ο αριστερός πίνακας είναι ο πίνακας Vandermonde του συστήματος ισοτιμιών. Το σύστημα έχει την ιδιότητα ότι όποια τιμή κι αν υποθέσουμε για το  $y_0$ , θα υπάρχει πάντα λύση ως προς τον άγνωστο  $k$ . Έτσι, το σχήμα είναι unconditionally secure. Επιπλέον ιδιότητες του σχήματος:

- Είναι εύκολα επεκτάσιμο, ώστε να “χωρέσει” επιπλέον παίκτες.
- Δίνει τη δυνατότητα “βάρους” στους παίκτες (ανάλογα με το πλήθος των  $y_i$  που θα τους στείλει η αρχή).
- $|y_i| = |k|$ , το μήκος του “μεριδίου” κάθε παίκτη είναι ίσο με το μήκος του μυστικού κλειδιού. Τέτοια σχήματα ονομάζονται ideal schemes.
- Αν χρησιμοποιείται ένα  $(w, w)$ -threshold scheme, τότε  $y_1, \dots, y_{w-1} \in_R \mathbb{Z}_p$  και  $y_w = k - \sum_{i=0}^{w-1} y_i$

## DES

### Δίκτυα Feistel

Ορίζονται βάσει συνάρτησης  $F_k : \Sigma^l \rightarrow \Sigma^r$ , όπου  $k$  το κλειδί και  $\Sigma = \{0, 1\}$  η αλφάβητος. Στο DES είναι  $l = r = 32$  και  $|k| = 48$ .

Το plaintext  $x$  χωρίζεται σε δύο ίσου μήκους blocks  $L_0$  (το αριστερό) και  $R_0$  (το δεξί). Με “||” συμβολίζεται η πράξη της παράθεσης, δηλαδή  $x = L_0 || R_0$ .

Σε κάθε γύρο  $i$  χρησιμοποιείται το κλειδί  $k_i$  και υπολογίζεται ένα string ως εξής:

$$\begin{aligned} L_i &= R_{i-1} \\ R_i &= F_{k_i}(R_{i-1}) \oplus L_{i-1} \end{aligned}$$

Το DES “τρέχει” 16 τέτοιους γύρους. Εκφράζοντας τις παραπάνω σχέσεις έτσι, ώστε να φανεί το “χτήσιμο” του προηγούμενου γύρου από τον επόμενο του, λαμβάνουμε την διαδικασία αποκρυπτογράφησης:

$$\begin{aligned} R_{i-1} &= L_i \\ L_{i-1} &= R_i \oplus F_{k_i}(R_{i-1}) = R_i \oplus F_{k_i}(L_i) \end{aligned}$$

Έτσι, η αποκρυπτογράφηση είναι σε μεγάλο βαθμό ίδια με την κρυπτογράφηση. Η διαφορά βρίσκεται στη σειρά με την οποία χρησιμοποιούνται τα κλειδιά  $k_i$ .